

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2022

1324/2022

Lag

om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde på utarbetandet, genomförandet, utvärderingen, uppföljningen av och rapporteringen om Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan kallad *planen*.

De bestämmelser som gäller organ tillämpas förutom på åtgärderna i 1 mom. på genomförande av sådana åtgärder utanför planen som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (*marknadsordningsförordningen*). De bestämmelser som gäller organ ska dessutom tillämpas på allt jordbruksstöd som förvaltas genom det integrerade administrations- och kontrollsystemet.

2 §

Tillämpning av lagen i landskapet Åland

Denna lag tillämpas i landskapet Åland på förvaltningen av stöd som avses i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022) och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), om ärendet med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till rikets behörighet.

3 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Denna lag tillämpas på utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av och rapportering om den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken som avser åtgärder som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller av någon annan lag.

RP 166/2022
JsUB 16/2022
RSv 166/2022

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 (32021R2115) EUT L 435, 6.12.2021, s. 1
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 (32021R2116) EUT L 435, 6.12.2021, s. 187
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) N:o 1308/2013 (32013R1308) EUT L 347, 20.12.2013, s. 671
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) N:o 1060/2021 (32021R1060) EUT L 231, 30.6.2021, s. 159

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *plan* en i artikel 104 i förordningen om strategiska planer avsedd strategisk plan för den gemensamma jordbrukspolitiken vars åtgärder finansieras antingen med Europeiska unionens medel och nationella medel eller uteslutande med nationella medel eller uteslutande med Europeiska unionens medel,

2) *förordningen om strategiska planer* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013,

3) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,

4) *förmedlande organ* ett offentligt eller privaträttsligt organ som en nationell eller regional förvaltande myndighet ansvarar för eller som utför uppgifter för en sådan myndighets räkning, och

5) *lokal aktionsgrupp* en i artikel 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*den allmänna förordningen*) avsedd grupp (*Leadergrupp*) som består av aktörer som deltar i den lokala landsbygdsutvecklingen och som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet.

2 kap.

Planarbete

5 §

Godkännande och ändring av planen

Statsrådet beslutar om det nationella godkännandet av förslaget till plan innan det sänds till Europeiska kommissionen för godkännande.

Ändringar av planen ska godkännas av övervakningskommittén för Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken. Jord- och skogsbruksministeriet ska sända förslaget till ändring till Europeiska kommissionen för godkännande.

6 §

Regionala planer för landsbygdsutveckling

För att uppställa regionala mål och bereda de åtgärder som gäller dem ska det för åtgärder enligt artikel 69.1 d, e, g och h i förordningen om strategiska planer upprättas regionala planer för landsbygdsutveckling. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för utarbetandet av de regionala utvecklingsplanerna inom sina verksamhetsområden. Det stödbemyndigade området fastställs i ett samarbetsdokument mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och den lokala aktionsgruppen.

Den regionala utvecklingsplanen ska innehålla den regionala utvecklingsstrategin och prioriteringar som stöder genomförandet. Närmare bestämmelser om de regionala utvecklingsplanernas innehåll och struktur samt om förfarandet när planerna utarbetas eller ändras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Lokala utvecklingsstrategier

För att uppställa regionala mål och bereda de åtgärder som gäller dem ska det utarbetas lokala utvecklingsstrategier i enlighet med artikel 32 i den allmänna förordningen. De lokala aktionsgrupperna svarar för utarbetandet av de lokala utvecklingsstrategierna. Det stödberättigade området fastställs i ett samarbetsdokument mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och den lokala aktionsgruppen.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid utarbetande, ändring och godkännande av lokala utvecklingsstrategier samt om strategiernas innehåll och struktur får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Samarbete

Planen, de regionala planerna för landsbygdsutveckling och de lokala utvecklingsstrategierna ska utarbetas i samarbete med de aktörer som är viktiga med tanke på planens innehåll. Om åtgärderna i planen gäller andra ministeriers än jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde ska planen utarbetas i samarbete med dessa ministerier.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för att planen samordnas med övriga planer, program och finansieringsinstrument. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska se till att de regionala planerna för landsbygdsutveckling och genomförandet av de regionala stödåtgärder som ingår i planen samordnas med övriga program, planer och utvecklingsåtgärder som genomförs i regionen. De lokala aktionsgrupperna svarar för att samordna de lokala utvecklingsstrategierna med andra lokala program, lokala planer och utvecklingsåtgärder i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralen i regionen.

Närmare bestämmelser om de aktörer som avses i 1 mom., om samarbetet vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samt om samordning av planer och lokala utvecklingsstrategier får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Myndigheter och andra organ

9 §

Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet har till uppgift att

1) vara den förvaltande myndighet som avses i artikel 123 i förordningen om strategiska planer och, i fråga om lokala utvecklingsstrategier, i artikel 32 i den allmänna förordningen. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för förvaltningen av planen och sköter de uppgifter som åligger förvaltningsmyndigheten enligt Europeiska unionens lagstiftning eller denna eller någon annan lag,

2) svara för beredningen av planen och ändringar av den samt för planeringen av användningen av planens medel,

3) svara för beredningen av fördelningen av medel och för anvisandet av medel i enlighet med kraven i förordningen om strategiska planer till de aktörer som sköter uppgifter enligt denna lag,

4) styra utarbetandet av regionala planer för landsbygdsutveckling,

5) styra och godkänna utarbetandet av lokala utvecklingsstrategier samt godkänna lokala aktionsgrupper,

6) vara behörig myndighet enligt artikel 8 i den horisontella förordningen med ansvar för att utföra de uppgifter som den behöriga myndigheten tilldelas enligt den artikeln, och

7) i egenskap av behörig myndighet utse det attesterande organ som avses i artikel 12 i den horisontella förordningen. En myndighet eller en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) kan utses till attesterande organ.

Jord- och skogsbruksministeriet ska administrativt åtskilja de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 6 punkten från varandra.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av de lokala aktionsgrupperna och om förfarandet i samband med godkännandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Livsmedelsverkets uppgifter

Livsmedelsverket svarar för verkställigheten och uppföljningen av och rapporteringen om planen samt för utbetalningen av medel och för en tillräcklig kontroll av medelsanvändningen. Livsmedelsverket styr och övervakar de förmedlande organ som avses i 11 § och de lokala aktionsgrupperna när de sköter uppgifter som gäller verkställigheten av planen.

Livsmedelsverket kan dessutom sköta uppgifter som gäller verkställigheten av planen i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag.

Livsmedelsverket är ett sådant av den behöriga myndigheten ackrediterat utbetalande organ som avses i artikel 9.1 andra stycket i den horisontella förordningen. Det utbetalande organet svarar för de uppgifter som ålagts det i Europeiska unionens lagstiftning under iakttagande av principerna för oklanderlig medelsförvaltning. Uppgifter som det utbetalande organet ska sköta kan delegeras till en annan myndighet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag. Det utbetalande organet styr och övervakar övriga myndigheter när dessa sköter uppgifter som med stöd av artikel 9 i den horisontella förordningen hör till det utbetalande organets ansvarsområde.

I syfte att säkerställa en ändamålsenlig förvaltning och användning av Europeiska unionens medel har Livsmedelsverket rätt att utöva tillsyn över myndigheter till den del de sköter uppgifter som det utbetalande organet ska sköta.

11 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ är Livsmedelsverket, Statens ämbetsverk på Åland, närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter.

Det förmedlande organet svarar inom sitt verksamhetsområde för de uppgifter som gäller beviljande och övervakning av stöd i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag.

12 §

Det attesterande organets rätt att utföra inspektioner och få upplysningar

I syfte att utföra inspektioner som är nödvändiga för utfärdande av det intyg som avses i artikel 12 i den horisontella förordningen och i syfte att utföra andra inspektioner som

det attesterande organet ska utföra enligt Europeiska unionens lagstiftning får finansministeriet (*det attesterande organet*) utföra inspektioner hos myndigheter eller sammanslutningar som sköter uppgifter som det utbetalande organet ska sköta, samt inspektioner hos stöddagaren. Den som utför inspektionerna har rätt att i den omfattning som uppdraget kräver inspektera stöddagarens husdjursbyggnader, odlingar, lokaler och andra förhållanden som utgör förutsättningar för utbetalning av stödet. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Det attesterande organet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheterna få de uppgifter om stöddagaren som är nödvändiga för utförandet av de uppdrag som avses i 1 mom.

Vid utförande av inspektionsuppdrag tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På den som utför inspektionsuppdrag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

13 §

Övervakningskommitté

Bestämmelser om sammansättningen av, ledamöterna i och uppgifterna för den övervakningskommitté som avses i artikel 124 i förordningen om strategiska planer finns i Europeiska unionens lagstiftning. Övervakningskommittén tillsätts av statsrådet. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om ändringar i kommitténs sammansättning.

Bestämmelser om det förfarande som övervakningskommittén ska iakttä när den sköter sina lagstadgade uppgifter finns i förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). På dem som deltar i kommitténs beslutsfattande tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivits för övervakningskommittén. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

14 §

Landsbygdsnätverket

Landsbygdsnätverket sköter de uppgifter som hör till det i artikel 126 i förordningen om strategiska planer avsedda nationella nätverket för den gemensamma jordbrukspolitiken. Närmare bestämmelser om det organ som svarar för landsbygdsnätverkets verksamhet, om styrningen av verksamheten samt om innehållet i och förfarandet för godkännande av verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Lokala aktionsgrupper

De lokala aktionsgrupperna ska genomföra lokalt ledd utveckling i enlighet med artikel 31 i den allmänna förordningen och ansvara för skötseln av de uppgifter som avses i artikel 33 i den förordningen och delta i skötseln av de uppgifter som avses i förordningen om strategiska planer i enlighet med vad som särskilt föreskrivs genom lag.

En lokal aktionsgrupp ska vara en registrerad juridisk person som har tillräckliga verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som lokala aktionsgrupper har. Medlemmarna i en lokal aktionsgrupp ska bestå av en bred representation av olika lokala aktörer på verksamhetsområdet, och verksamheten i ak-

tionsgruppen ska vara öppen för alla. Åtminstone de myndigheter och föreningar som är viktiga med tanke på den lokala landsbygdsutvecklingen samt invånarna i det område där den lokala utvecklingsstrategin genomförs ska vara företrädare i den lokala aktionsgruppen. I styrelsen för en lokal aktionsgrupp ska företrädare för verksamhetsområdets kommuner, privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser samt företrädare för lokalbefolkningen vara jämnt representerade.

Bestämmelser om det förfarande som de lokala aktionsgrupperna ska iakttä när de sköter sina lagstadgade uppgifter finns i förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. På dem som deltar i en lokal aktionsgrupps beslutsfattande och på dem som är anställda vid aktionsgruppen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivits för en lokal aktionsgrupp. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

16 §

Information om planen

Om planens möjligheter och effekter ska omfattande information ges i den region där planen genomförs. Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och landsbygdsnätverket svarar för den riksomfattande informationen. De förmedlande organen och de lokala aktionsgrupperna svarar för informationen inom sina verksamhetsområden.

17 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Det förmedlande organet och de lokala aktionsgrupperna ska trots sekretessbestämmelserna ge jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket alla upplysningar som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag.

18 §

Tekniskt bistånd

Tekniskt bistånd kan användas för åtgärder enligt artikel 125 i förordningen om strategiska planer vid jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket, landsbygdsnätverket och närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Livsmedelsverket bereder en dispositionsplan för det tekniska biståndet, övervakar den totala användningen av biståndet och sammanställer utredningar om det tekniska biståndet. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer dispositionsplanen.

Livsmedelsverket betalar ut tekniskt bistånd och beslutar också om återkrav av biståndet. På återkrav av tekniskt bistånd tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap. i lagen om stöd-
jande av landsbygdens utveckling under finansieringsperioden 2023–2027 (1325/2022).

Närmare bestämmelser om förfarandet när dispositionsplanen fastställs och vid utbetalning samt om de godtagbara kostnaderna för det tekniska biståndet utfärdas genom förordning av statsrådet.

1324/2022

19 §

Finansiering från Europeiska unionen

Europeiska unionens finansiella bidrag intäktsförs i statsbudgeten. Om den nationella finansieringsandelen för planen beviljas med medel från gårdsbrukets utvecklingsfond, intäktsförs Europeiska unionens finansiella bidrag till gårdsbrukets utvecklingsfond.

20 §

Sökande av ändring

I ett beslut av Livsmedelsverket om tekniskt bistånd enligt 18 § 3 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. I ett avgörande som gäller begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol. I övrigt finns bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023

Genom denna lag upphävs lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (27/2014).

De bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande ska tillämpas på program vars genomförande har inletts före ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 december 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen